

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2024. július 4. *

„Előzetes döntéshozatal – Az EGK–Törökország társulási megállapodás – 1/80 határozat – 13. cikk – »Standstill« klauzula – Hatály – Az »új korlátozás« fogalma – Az állandó tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozóan szigorúbb feltételeket bevezető nemzeti szabályozás”

A C-375/23. sz. [Meislev]ⁱ ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Højesteret (legfelsőbb bíróság, Dánia) a Bírósághoz 2023. június 13-án érkezett, 2023. június 6-i határozatával terjesztett elő az

EN

és

az **Udlændingenævnet**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök (előadó), N. Wahl és J. Passer bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- EN képviselőiben C. Friis Bach Ryhl és T. Ryhl advokater,
- a dán kormány képviselőiben J. F. Kronborg és C. Maertens, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: R. Holdgaard advokat,

* Az eljárás nyelve: dán.

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

– az Európai Bizottság képviselőjében O. Glinicka, B.-R. Killmann és C. Vang, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat (a továbbiakban: 1/80 határozat) 13. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet EN török állampolgár és az Udlændingenævnet (bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság, Dánia) között azzal kapcsolatban folyó jogvitában terjesztették elő, hogy utóbbi elutasította az állandó dániai tartózkodási engedély iránt EN által benyújtott kérelmet.

Jogi háttér

Az uniós jog

A társulási megállapodás

- 3 Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás létrehozásáról szóló, egyrészről a Török Köztársaság, másrészről az EGK tagállamai és a Közösség által 1963. szeptember 12-én Ankarában aláírt, a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal (HL 1964. 217., 3685. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 10. kötet, 10. o.) megkötött, jóváhagyott és megerősített megállapodás (a továbbiakban: társulási megállapodás) 2. cikkéből következően e megállapodás célja a szerződő felek közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének elősegítése, annak teljes mértékű figyelembevételével, hogy biztosítani kell a török gazdaság gyorsuló fejlődését, továbbá javítani kell a török lakosság foglalkoztatási szintjét és életkörülményeit.
- 4 Ennek érdekében a társulási megállapodás tartalmaz egy előkészítő szakaszt, amely lehetővé teszi a Török Köztársaságnak, hogy a Közösségtől kapott támogatással megerősítse gazdaságát (3. cikk), egy átmeneti szakaszt, melynek során a szerződő felek fokozatosan vámuniót hoznak létre és közelítik a gazdaságpolitikákat (4. cikk), valamint egy, a vámunió alapuló zárószakaszt, amely a szerződő felek gazdaságpolitikáinak szorosabb összehangolását (5. cikk) foglalja magában.
- 5 A társulási megállapodás 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A Szerződő Felek a társulás megvalósításának és fokozatos fejlesztésének biztosítása érdekében a [t]ársulási [t]anácsban üléseznek, amely a [társulási] megállapodásban ráruházott hatáskörnek megfelelően jár el.”

- 6 A társulási megállapodásnak „Az átmeneti szakasz megvalósítása” címet viselő II. címében található 8. cikke értelmében:

„A 4. cikkben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében a [t]ársulási [t]anács az átmeneti szakasz kezdete előtt az ideiglenes jegyzőkönyv 1. cikkében megállapított eljárással összhangban meghatározza azokat a feltételeket, szabályokat és ütemtervet, amelyek a[z EK-Szerződés] hatálya alá tartozó területekkel kapcsolatos, figyelembe veendő rendelkezések végrehajtásához szükségesek; ez vonatkozik e területek közül különösen az e címben említett területekre és minden megfelelőnek bizonyuló védzáradéokra.”

- 7 A társulási megállapodás 9. cikke a következőképpen fogalmaz:

„A Szerződő Felek elismerik, hogy a [társulási] megállapodás hatályán belül, a 8. cikk alapján meghozható különleges rendelkezések sérelme nélkül, az [EK-Szerződés] 7. cikkében megállapított elvvel összhangban tilos az állampolgárságon alapuló mindennemű hátrányos megkülönböztetés.”

- 8 A társulási megállapodás II. címének a „Egyéb gazdasági jellegű rendelkezések” címet viselő 3. fejezetében foglalt 12. cikke az alábbiakat írja elő:

„A Szerződő Felek megállapodnak abban, hogy az [EUMSZ 45.], [EUMSZ 46.] és [EUMSZ 47.] cikk szolgál iránymutatásul a munkavállalók Szerződő Felek közötti szabad mozgása fokozatos biztosításának megvalósításához.”

A kiegészítő jegyzőkönyv

- 9 A Brüsszelben 1970. november 23-án aláírt – a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel (HL 1972. L 293., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 41. o.) megkötött, jóváhagyott és megerősített – kiegészítő jegyzőkönyv (a továbbiakban: kiegészítő jegyzőkönyv), amely, 62. cikkének megfelelően, a társulási megállapodás szerves részét képezi, 1. cikkének értelmében „az [ezen] megállapodás 4. cikkében említett átmeneti szakasz megvalósításához szükséges feltételeket, részletes szabályokat és ütemtervet” állapítja meg.
- 10 A kiegészítő jegyzőkönyv tartalmaz egy, „A személyek és szolgáltatások mozgása” címet viselő II. címet, amelynek I. fejezete a „[m]unkavállalók[ra]” vonatkozik, II. fejezete pedig a „Letelepedési jog, szolgáltatások és közlekedés” címet viseli.
- 11 A kiegészítő jegyzőkönyv II. fejezetben szereplő 41. cikkének szövege a következő:

„(1) A Szerződő Felek tartózkodnak attól, hogy egymás között új korlátozások vezessenek be a letelepedés szabadságával és a szolgáltatásnyújtás szabadságával kapcsolatban.

(2) A [t]ársulási [t]anács a társulási megállapodás 13. és 14. cikke elveivel összhangban meghatározza a Szerződő Felek egymás közötti, a letelepedési jogra és a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó korlátozásai fokozatos megszüntetésének ütemezését és szabályait.

[...]”

Az 1/80 határozat

- 12 Amint az az 1/80 határozat harmadik preambulumbekzdéséből kitűnik, az 1/80 határozat célja az, hogy a szociális területen a török munkavállalók és családtagjaik által igénybe vehető rendszert a társulási tanács 1976. szeptember 20-i 2/76 határozata által előirányzott rendszerhez képest javítsa.
- 13 Az 1/80 határozat „Szociális rendelkezések” című II. fejezetének „A foglalkoztatással és a munkavállalók szabad mozgásával kapcsolatos kérdések” című 1. szakasza tartalmazza e határozat 6–16. cikkét.
- 14 Az 1/80 határozat 6. cikke a következőket írja elő:

„(1) A családtagok szabad munkavállalásra való jogosultságáról szóló 7. cikk sérelme nélkül, valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállaló ebben a tagállamban:

- egy év rendes foglalkoztatás után jogosult arra, hogy munkavállalási engedélyét ugyanannál a munkáltatónál megújítsa, amennyiben munkaviszonyban áll;
- három év rendes foglalkoztatás után – és a Közösség tagállamai munkavállalóinak biztosítandó elsőbbségre is figyelemmel – jogosult arra, hogy jelentkezzen bármely, rendes feltételek mellett meghirdetett és e tagállam munkaügyi hatóságánál bejelentett állásajánlatra;
- négy év rendes foglalkoztatás után jogosult a választása szerinti bármely munkaviszonyban történő munkavállalásra.

[...]

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásának szabályait a nemzeti jogszabályok állapítják meg.”

- 15 Az 1/80 határozat 13. cikke a következőket tartalmazza:

„A Közösség tagállamai és Törökország nem vezethetnek be új korlátozásokat azon munkavállalók és családtagjaik munkavállalási feltételeire vonatkozóan, akik a tartózkodást és a foglalkoztatást illetően jogilag rendezett helyzetben tartózkodnak a területükön.”

- 16 Az 1/80 határozat 16. cikkének megfelelően a határozat II. fejezete 1. részének rendelkezései 1980. december 1-jétől alkalmazandók.

A dán jog

- 17 A 2016. május 9-i 412. sz. rendelettel egységes szerkezetbe foglalt és később módosított Ulændingeloven (a külföldiekről szóló törvény) alapügy tényállására alkalmazandó változata (a továbbiakban: külföldiekről szóló törvény) 11. §-ának szövege a következő:

„1. A 7–9f. §, 9i.–9n. § vagy 9p. § szerinti tartózkodási engedély határozatlan idejű vagy ideiglenes dániai tartózkodásra jogosít. A tartózkodási engedély időben korlátozható.

[...]

3. A 18. életévét betöltött külföldi – kivéve, ha a 19. cikk alapján a tartózkodási engedélyt vissza kell vonni – a következő feltételek mellett kérhet és kaphat állandó tartózkodási engedélyt:

1) A külföldi személy – a (7) bekezdésre is figyelemmel, az (5) és (6) bekezdésben foglalt eseteket kivéve – legalább hat éve jogszerűen tartózkodik Dániában, és ezen időszak alatt a 7–9f. §, 9i.–9n. § vagy 9p. § alapján kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkezett.

[...]

8) A külföldi személy az állandó tartózkodási engedély kiadását megelőző három év során legalább két évig és hat hónapig teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló vagy önálló vállalkozó volt (lásd a 8. bekezdést).

[...]

5. Kérelem alapján állandó tartózkodási engedély adható azon 18. életévét betöltött külföldi személy részére – kivéve, ha a 19. cikk alapján a tartózkodási engedélyt vissza kell vonni –, aki legalább négy éve jogszerűen tartózkodik Dániában, és ezen időszak alatt a 7–9f. §, 9i.–9n. § vagy 9p. § alapján kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkezett, amennyiben megfelel a 3. bekezdés 2)–9) pontjában és a 4. bekezdésben foglalt feltételeknek. [...]

[...]

16. Ha a 3. bekezdés 2)–9) pontjában és a 4. bekezdés 1)–4) pontjában foglalt feltételek nem is teljesülnek, állandó tartózkodási engedély adható ki a 18. életévét betöltött külföldi részére, ha Dánia nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően nem követelhető meg e feltételek teljesítése, ideértve [az Európai Közösség nevében a 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozattal (HL 2010. L 23., 35. o.) jóváhagyott, a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt] is.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 18 2013. május 24-én az alapeljárás felperese, török állampolgár, egy Dánia területén lakóhellyel rendelkező dán állampolgárral kötött házassága alapján ideiglenes dániai tartózkodási engedélyt kapott, amelyet az Udlændingestyrelsen (bevándorlási hivatal, Dánia) 2020. október 15-i határozatával 2026. október 15-ig meghosszabbított.
- 19 2017. március 27-én az alapeljárás felperese, aki Dániában munkavállalói jogállással rendelkezett, és ennek alapján a társulási megállapodás és az 1/80 határozat hatálya alá tartozott, állandó dániai tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be a bevándorlási hivatalhoz.
- 20 2017. november 10-i határozatával a bevándorlási hivatal azzal az indokkal utasította el a kérelmet, hogy az alapeljárás felperese nem felel meg sem a külföldiekről szóló törvény 11. §-a 3. bekezdésének 1) pontjában előírt, legalább hat éven át tartó, megszakítás nélküli jogszerű dániai tartózkodás feltételének, sem pedig az a 11. § 5) bekezdésében előírt azon különös feltételeknek, amelyek alapján az állandó tartózkodási engedély négy év jogszerű dániai tartózkodást követően is megkapható.

- 21 2017. november 14-én az alapeljárás felperese keresetet indított e határozattal szemben a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság előtt. 2018. július 18-i határozatával e bizottság helybenhagyta a bevándorlási hivatal határozatát azzal az indokkal, hogy az alapeljárás felperese nem felel meg a külföldiekről szóló törvényben előírt feltételeknek.
- 22 2018. október 15-én az alapeljárás felperese az utóbbi határozat megsemmisítése iránti keresetet nyújtott be a Københavns byrethez (koppenhágai körzeti bíróság, Dánia).
- 23 2020. március 31-i végzésével e bíróság visszautalta az ügyet az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) elé, amely 2022. február 2-i határozatával helyt adott a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság által a kereset elutasítására vonatkozóan előadott kérelemnek.
- 24 2022. március 1-jén az alapeljárás felperese fellebbezést nyújtott be e határozattal szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Højesterethez (legfelsőbb bíróság, Dánia).
- 25 E bíróság megjegyzi, hogy ahhoz, hogy valamely intézkedést az 1/80 határozat 13. cikke értelmében vett „új korlátozásnak” lehessen minősíteni, annak az kell hogy legyen a célja vagy a hatása, hogy a munkavállalók szabad mozgásának az érintett tagállam területén történő, török állampolgár általi gyakorlását azon feltételeknél korlátozóbb feltételeknek vesse alá, mint amelyek e határozatnak az érintett tagállam vonatkozásában történt hatálybalépése időpontjában irányadók voltak (2022. december 22-i Udlændingenævnet [A külföldiek számára előírt nyelvvizsga] ítélet, C-279/21, EU:C:2022:1019, 30. pont).
- 26 Az említett bíróság emlékeztet arra, hogy a Bíróság kimondta, hogy az EUMSZ 45–EUMSZ 47. cikk keretében elfogadott elveket a lehető legnagyobb mértékben ki kell terjeszteni az EGK és Törökország közötti társulás által elismert jogokban részesülő török állampolgárokra is (1995. június 6-i Bozkurt ítélet, C-434/93, EU:C:1995:168, 19. és 20. pont; 2011. december 8-i Ziebell ítélet, C-371/08, EU:C:2011:809, 66. pont). Mindazonáltal az a cél, hogy megkönnyítsék a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás alapvető és egyéni, az uniós polgárok számára közvetlenül biztosított jogának a gyakorlását, amelyen az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) alapul, az 1/80 határozatot illetően hiányzik (lásd ebben az értelemben: 2011. december 8-i Ziebell ítélet, C-371/08, EU:C:2011:809, 68. pont).
- 27 Ezenkívül, még ha a Bíróság már elismerte is, hogy a tartózkodási engedélyek megadásának feltételeiben bekövetkezett változások, amennyiben érintik a török munkavállalók helyzetét, az 1/80 határozat 13. cikkének hatálya alá tartoznak (2010. december 9-i Toprak és Oguz ítélet, C-300/09 és C-301/09, EU:C:2010:756, 44. pont), még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az e cikk értelmében vett „új korlátozásnak” minősül-e az olyan nemzeti szabályozás, amely valamely tagállamban az állandó tartózkodási engedély megszerzéséhez szigorúbb feltételeket ír elő, mint amelyek az említett határozat e tagállamban való hatálybalépésének időpontjában érvényesek voltak.

- 28 Amennyiben ez így van, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az ilyen korlátozás igazolható-e közérdeken alapuló nyomós indokkal. A Bíróság elismerte, hogy a harmadik ország állampolgárai érintett tagállamban való beilleszkedésének biztosítására irányuló cél, amelyre a dán hatóságok hivatkoztak, az 1/80 határozatra tekintettel közérdeken alapuló nyomós indoknak minősülhet (2016. április 12-i Genc ítélet, C-561/14, EU:C:2016:247, 56. pont). A Bíróságnak azonban még nem kellett állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a török munkavállaló által az érintett tagállamban való tartózkodást megelőző időtartamra és munkavállalásra vonatkozó azon feltételek, amelyekről az állandó tartózkodási engedély kiállítása függ, megfelelőnek tekinthetők-e ezen cél elérésének biztosítására.
- 29 E körülmények között a Højesteret (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Az [1/80 határozat] 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula hatálya alá tartoznak-e az állandó tartózkodási engedély valamely tagállamban történő megszerzésére vonatkozó feltételeket megállapító nemzeti jogi rendelkezések?
- 2) Ha igen, akkor a harmadik országbeli állampolgárok sikeres beilleszkedésének megkönnyítésére alkalmasnak tekinthető-e a valamely tagállamra vonatkozó állandó tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozó időbeli feltételek megszigorítása (azaz a külföldi adott tagállamban való előzetes tartózkodásának és foglalkoztatásának időtartama tekintetében megállapított minimumkövetelmények megszigorítása)?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 30 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1/80 határozat 13. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan tagállami szabályozás, amely az állandó tartózkodási engedélynek az e tagállamban jogszerűen tartózkodó és e határozat 6. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó török munkavállaló általi megszerzéséhez szigorúbb feltételeket ír elő, mint amelyek az említett határozat e tagállamban való hatálybalépésének időpontjában érvényesek voltak, az ugyanezen határozat 13. cikke értelmében vett „új korlátozásnak” minősül.
- 31 E tekintetben a 13. cikk szövegéből kitűnik, hogy az egy „standstill” klauzulát tartalmaz, amely megtiltja a tagállamok számára, hogy új korlátozásokat vezessenek be a területükön jogszerűen tartózkodó és munkát vállaló török munkavállalók és családtagjaik munkavállalási feltételeire vonatkozóan.
- 32 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy ez a „standstill” klauzula általános jelleggel tiltja minden olyan új belső intézkedés bevezetését, amelynek az a célja vagy hatása, hogy a munkavállalók szabad mozgásának az ország területén történő, török állampolgár általi gyakorlását azon feltételeknél korlátozóbb feltételeknek vesse alá, mint amelyek e határozatnak az érintett tagállam vonatkozásában történt hatálybalépése időpontjában irányadók voltak (2023. február 9-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid és társai [Török munkavállaló tartózkodási jogának visszavonása] ítélet, C-402/21, EU:C:2023:77, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 33 A szóban forgó „standstill”-klauzula hatályának ilyen tág értelmezését igazolja az 1/80 határozatnak a munkavállalók szabad mozgásának megteremtésére irányuló célkitűzése. Ugyanis mind a török munkavállaló vagy családtagjai első szakmai tevékenysége megkezdésének feltételeit korlátozó új korlátozás, mind pedig az a korlátozás, amely – amint e munkavállaló vagy családtagjai e határozat 6. vagy 7. cikke alapján munkavállalási jogokkal rendelkeznek – korlátozza a munkavállalói tevékenység e jogok által biztosított igénybevételét, ellentétes az említett határozat azon céljával, hogy megvalósítsa e munkavállalók szabad mozgását (2023. február 9-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid és társai [Török munkavállaló tartózkodási jogának visszavonása] ítélet, C-402/21, EU:C:2023:77, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Így a Bíróság kimondta, hogy azok a tagállami intézkedések, amelyek – többek között a török állampolgároknak a tagállam területén való tartózkodási feltételeinek elfogadása vagy módosítása révén – a török állampolgárok helyzetének szabályszerűségére vonatkozó szempontok meghatározására irányulnak, az 1/80 határozat 13. cikke értelmében vett új korlátozásoknak minősülhetnek. A Bíróság azt is kimondta, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az érintetteket a határozat 6. cikke (1) bekezdésének harmadik franciabekezdése és 7. cikkének második bekezdése alapján megillető tartózkodási jog visszavonását, korlátozza a szabad mozgáshoz való jogukat az említett határozat hatálybalépésekor őket megillető szabad mozgáshoz való joghoz képest, és ezért a 13. cikk értelmében vett új korlátozásnak minősül (2023. február 9-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid és társai [Török munkavállaló tartózkodási jogának visszavonása] ítélet, C-402/21, EU:C:2023:77, 58. és 59. pont).
- 35 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy 2013 májusa óta az alapeljárás felperese olyan, 2026. október 15-ig meghosszabbított ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezik Dániában, amely feljogosítja arra, hogy e tagállamban dolgozzon és tanuljon. Következésképpen az alapeljárás felperese az említett tagállamban jogszerűen tartózkodó munkavállalónak minősül, és az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése hatálya alá tartozik.
- 36 Emlékeztetni kell arra, hogy ez a rendelkezés biztosítja a török munkavállaló számára azt a jogot, hogy bizonyos idejű rendes foglalkoztatást követően ugyanazon munkáltatónál vagy ugyanazon foglalkozásban az általa választott munkáltatónál folytassa munkaviszonyát, vagy hogy a választása szerinti bármely munkaviszonyban szabadon munkát vállaljon. Ez szükségszerűen magában foglalja az ezzel összefüggő tartózkodási jog meglétét, különben a munkaerőpiachoz való hozzáférés és a munkavállalás joga teljesen elenyészne (lásd ebben az értelemben: 1995. június 6-i Bozkurt ítélet, C-434/93, EU:C:1995:168, 28. pont; 2005. június 2-i Dörr és Ünal ítélet, C-136/03, EU:C:2005:340, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Márpedig az, hogy az illetékes nemzeti hatóságok a külföldiekről szóló törvény alapján megtagadják az állandó tartózkodáshoz való jogot azon török munkavállalóktól, akik – mint az alapeljárás felperese is – az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartoznak, és ideiglenes dániai tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, nem akadályozza ez utóbbiakat abban, hogy folytassák szakmai tevékenységüket, és az e rendelkezés által biztosított jogokban, különösen az e tagállamban való tartózkodás jogában részesüljenek. Ennek megtagadása következképpen nem sérti az említett rendelkezés hatálya alá tartozó, az említett tagállamban jogszerűen tartózkodó török munkavállalók szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását.

- 38 Ebből az következik, hogy bár a külföldiekről szóló törvény, amely többek között azt írja elő, hogy a 18. életévüket betöltött külföldiek azzal a feltétellel kaphatnak állandó tartózkodási engedélyt, amennyiben legalább hat éven keresztül jogszerűen tartózkodtak Dániában, és az ezen engedély kiadását megelőző három év során legalább két évig és hat hónapig teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet folytattak, az állandó tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozó feltételek szigorítását jelenti azon feltételekhez képest, amelyek az 1/80 határozat e tagállamban való hatálybalépésének időpontjában érvényesek voltak, e törvény nem minősül az e határozat 13. cikke értelmében vett „új korlátozásnak”. Az említett törvény ugyanis nem sérti az említett határozat 6. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, az említett tagállamban jogszerűen tartózkodó török állampolgárok e tagállam területén való szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását.
- 39 Minden ezzel ellentétes értelmezés figyelmen kívül hagyná azt a tényt, hogy a török munkavállalók az 1/80 határozatnak az EUMSZ 45. cikk (3) bekezdésének d) pontjával összefüggésben értelmezett 13. cikkéből nem vezethetik le a valamely tagállamban való állandó tartózkodás jogát. Az EUMSZ 45. cikk alapján alkalmazandó szabályozás ugyanis nem ültethető át automatikusan a török munkavállalókra (lásd ebben az értelemben: 1995. június 6-i Bozkurt ítélet, C-434/93, EU:C:1995:168, 41. pont), és az e 13. cikkben kimondott „standstill” klauzula önmagában nem biztosítja a török állampolgárok számára kizárólag az uniós szabályozás alapján sem a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogát, sem az ebből eredő tartózkodási jogot (lásd analógia útján: 2007. szeptember 20-i Tum és Dari ítélet, C-16/05, EU:C:2007:530, 52. pont; 2013. szeptember 24-i Demirkan ítélet, C-221/11, EU:C:2013:583, 54. pont).
- 40 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1/80 határozat 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az olyan tagállami szabályozás, amely az állandó tartózkodási engedélynek az e tagállamban jogszerűen tartózkodó és e határozat 6. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó török munkavállaló általi megszerzéséhez szigorúbb feltételeket ír elő, mint amelyek az említett határozat e tagállamban való hatálybalépésének időpontjában érvényesek voltak, nem minősül az ugyanezen határozat 13. cikke értelmében vett „új korlátozásnak”, mivel nem sérti a tagállamban jogszerűen tartózkodó török állampolgárok e tagállam területén való szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását.

A második kérdésről

- 41 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni, mivel azt az előterjesztő bíróság csak arra az esetre tette fel, ha az első kérdésre adott válasz igenlő.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat 13. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

az olyan tagállami szabályozás, amely az állandó tartózkodási engedélynek az e tagállamban jogszerűen tartózkodó és e határozat 6. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó török munkavállaló általi megszerzéséhez szigorúbb feltételeket ír elő, mint amelyek az említett határozat e tagállamban való hatálybalépésének időpontjában érvényesek voltak, nem minősül az ugyanezen határozat 13. cikke értelmében vett „új korlátozásnak”, mivel nem sérti a tagállamban jogszerűen tartózkodó török állampolgárok e tagállam területén való szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását.

Aláírások